

NÉVTELEN SIR.

Bedült kis sírhalom... tenger virág rajta,
Nyíló sok virágot öregasszony hordja,
Egy jó öregasszony minden este-reggel,
Fohászzkodó szóval, ájtatos lélekkel.

— Kinek hordja néni ezt a sok virágot?
A legkedvesebbje talán sírba szállott?
Talán a férjének, fiának a sírja?
Hogy így ápolgatja, elgondozza sírva?
Kinek adták ezt a korhadt kis keresztet?

Szól az öregasszony, a hangja is reszket;
— Nem tudom, nem tudom, hogy kinek a sírja,
Vén már a keresztje, név sincs rája írva...
Ami volt, az idő rég lehordta róla...

— Miért ápolgatja hát ily félve, óva?
— Valamikor hajdan, valamikor régen,
Volt egy szép, volt egy jó, derék fiam, nékem.
És elvitték messze, idegen országba,
Idegen országba, nagy háborúságba...
Buzgón imádkoztam napról-napra érte,
Hej, nagyon hiába imádkoztam érte...
Idegen országból nem jött haza többet,
A vére pirosra festette a földet,
Bús trombitaszóval ott el is temették,
Messzá, más hazában hideg sírba tették...

...Hátha ott valaki, nagy messzi országba'
Virágot ültetett jeltelen sírjára...
Hátha valakinek a résztvevő könnye
Hull ott is arra, a drága, szent göröngyre,
S ápolják, úgy, mint én ezt a kis sírt itten...
Áldja meg a porát a jóságos Isten!

(Farkas Imre.)

A vitéz levente.

A kárpátaljai harcokban történt, amikor honvédeink olyan rettenthetetlen bátorsággal foglalták el szinte napok alatt az Észak-Keleti felvidéket. A fiatal honvédeknek nagy segítségére voltak akkor az úgynevezett *szabadesapatok* halálraszánt hősei is.

A Kárpátok hatalmas hegyei-völgyei között vezetett a felszabadító honvédek útja. A menekülő csehek és „szicsgárdisták“ tudták jól, hogy nem lehet a magyar honvédekkel szem-

ben nyíltan kiállani. Ezért hát elrejtőztek és orvul tüzeltek a magyar katonákra. Különösen a bokros, fás helyeket keresték, ahol nehéz az áttekintés, kilátás. Így történt ez Homonna fölött is, a Kárpátok egyik erdős részén.

A honvédek egy esalitos hegyoldalhoz értek, ahonnan még az előbb néhány lövést adtak reájuk. Mikor közelébe értek, előre akartak küldeni valakit, hogy kémlelje ki a tájat, merre lehetnek a csehek? Megindult az első honvéd, de nem jött vissza többé. A bokrok és fák között rejtőző ellenség golyója eltalálta és sebesülten feküdt egy bokor aljában. Elindult a második bátor honvéd is, de ez is ugyanúgy járt, mint előző társa. Tanácstalanul álltak a honvédek, mit csináljanak most? A hegyoldalt meg kell tisztítani az ellenségtől, az bizonyos, de hogyan fogjanak hozzá? Hiszen nem voltak annyian, hogy az egész hegyoldalt körülvehetnék volna.

Ekkor állott elő Kovács Pista, a rongyosgárda egyik legfiatalabb tagja, aki itthon levente volt az egyik magyar községben, de amikor hírért vette, hogy a csehek bántalmazzák a náluk élő magyarságot, átszökött a határon és ezer életveszelem között kelt védelmére magyar testvéreinknek.

— Megmondom én mindjárt, merre vannak a csehek! — szólt a honvédeknek.

Az idősebb katonák mosolyogtak bajszuk alatt. De Pista nem sokáig kérette magát, hanem letette puskáját, hátizsákját, kikeresett egy jó magas fát a közelben s egyszerre felmászott a fa legtetejére. Onnan nézte a bokros-fás tájat. Éles szeme jól megfigyelt mindent s észrevette, ha mozgott a bokor, villant az ellenség fegyvere. Egyszer csak felkiáltott:

— Az ellenség idehúzódik a hátunk mögé... ott látom őket, amint az erdő szélén közelednek felénk... A másik részük pedig emerre kúszik a bokrok között...

Nem bírta tovább mondani, mert hangját meghallották a csehek is s innen is, onnan is lőni kezdtek reá. Más ifjú bizonyosan azonnal lejött volna a veszedelmes helyről, de Pistát nem olyan fából faragták, aki megijed a saját árnyékától is, hiszen levente, magyar levente volt!

— Őrmester uram! — kiáltott le megint a fa tetejéről, — siessenek balra, erre is közeledik nyole ember!

Az őrmester negyedmagával csakugyan elfogta a hátuk mögé lopakodó cseheket, míg a többiek a másik oldalt lesték, mikor tűnnek fel ott a bekerítők. Egyszer csak tompa zuhanást hallanak a fa felől. Pista esett le élettelenül leshelyéről. Még figyelt, még mondogatta, amit látott, egy eltévedt golyó eltalálta azt az ágat, amelyen állott, ezért huppant a földre felkarcolt, vérző tagokkal.

Megijedtek erre a honvédek is, sajnálták volna, ha ez a derék magyar levente ilyen árat fizet azért, hogy segítségére sietett a katonáknak az ellenség úzásében. De csak

hamar észrevették, hogy a fiú mozogni kezd, majd lassan fel-tápászkodik a földről, tapogatja ugyan még magát, de semmi baj! Katona dolog! Azután felkapta ő is fegyverét s elszántan indult a bekerítő katonák után, hogy fegyverével is szolgálhassa hazáját.

A felszabadítás után Kovács Pista levente hőstettét napi parancsban dícsérte meg a katonai parancsnokság, majd később vitézségi érmet is kapott derék cselekedetéért.

MAGYAR KATONÁK.

Kiknek mély álma még a jeltelen
Sír mélyén is a drága hont vigyázza;
Holt hőseink ti, magyar katonák,
Rátok gondol e nemzet néma gyásza.

Felétek hódol zászlók erdeje,
Néktek tiszteleg az élő nemzedék,
Tinéktek nyílik az őszi virág,
Tirátok szórja fényét is most az ég.

Néktek szent ősök hagyták örökül
A büszke kardot s a zöldelő babért,
S hogy szent juss, édes áldozat legyen
Vérrel áldozni és halni a honért.

Ti a halálnak jég szemébe is
Kevély ösdaccal, dalolva néztetek,
S oly könnyen, mintha virág volna csak,
Áldoztátok fel szép ifjú éltetek.

Holt hősök ti, magyar katonák,
Tinéktek hódol most zászló és a kard,
Ó, fogadjátok el e hódolást,
S a sír mélyén is védjétek a magyart...
(*Turchányi István.*)

IMÁDSÁG.

(*Karácsonyra.*)

Kicsi szívem halk imája szárnyal fel az égbe;
Bethlehemi kis Jézuska, jőjj, siess a földre.
Hozzád sír ma szegény, árva, könyörögve, kérve,
Karácsonyi ajándékkal kis házunkba térj be.

Édesanyám könnyes szeme rögtön földerülne,
Ha éhes gyermekeinek kenyeret szelhetne,
Édesapám is odalenn nyugodtan pihenne,
Ha kis eszímába mehetnék az éjféli misére.